

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Немирівський фаховий коледж
будівництва, економіки та дизайну
Вінницького національного аграрного університету»

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради

ВСП «Немирівський фаховий коледж

будівництва, економіки та дизайну ВНАУ»

Протокол педагогічної ради № 1 від 31.07.2023 р.

Директор коледжу Юрій КУРИЛЕНКО

ПОЛОЖЕННЯ
про комплекс навчально-методичного забезпечення
дисципліни
у ВСП «Немирівський фаховий коледж будівництва,
економіки та дизайну Вінницького національного
аграрного університету»

1. Загальні положення

1.1 Положення про комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (далі – Положення) розроблене як складова системи управління якістю і встановлює однакові вимоги до змісту й оформлення комплексів навчально-методичного забезпечення дисциплін та предметів (далі – КНМЗД), передбачених навчальними планами, за якими проводиться підготовка фахівців у ВСП “Немирівський фаховий коледж будівництва, економіки та дизайну ВНАУ” (далі – Коледж).

Передбачений Положенням обсяг комплексу навчально-методичного забезпечення дисципліни є однією з умов, що дозволяють досягти необхідної якості освітньої діяльності, ефективно організувати самостійну роботу здобувачів освіти й зберегти наступність у викладанні навчальних дисциплін/предметів.

1.2. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (КНМЗД) – це сукупність нормативних та навчально-методичних матеріалів на паперовій та/або в електронній формах, необхідних і достатніх для ефективного виконання здобувачами освіти програми навчальної дисципліни, передбаченої навчальним планом підготовки здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр за напрямом підготовки.

1.3. КНМЗД повинен забезпечити всі основні етапи педагогічного процесу: повідомлення навчальної інформації і її сприйняття, закріплення й удосконалення знань, умінь і навичок, їх застосування й контролю та основних функцій освітнього процесу – освітньої, виховної та розвивальної.

1.4. КНМЗД розробляється для всіх навчальних дисциплін/предметів відповідно до навчального плану.

2. Порядок розробки КНМЗД.

2.1. КНМЗД розробляє викладач (колектив викладачів) циклової комісії, які забезпечують викладання змісту навчальної дисципліни/предмета відповідно до навчального плану підготовки здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня за напрямом підготовки.

2.2. Розробники КНМЗД (викладач, колектив викладачів) є відповідальними за його якісну підготовку.

2.3. Навчально-методичні матеріали, що включаються в КНМЗД, повинні відповідати сучасному рівню розвитку науки, техніки та технології, передбачати логічно послідовний виклад змісту навчального матеріалу, використання сучасних методів і технічних засобів навчального процесу, що дозволяють студентам глибоко освоювати навчальний матеріал і набувати умінь.

2.4. КНМЗД є інтелектуальною власністю викладача (колективу викладачів) та майновою власністю Коледжу.

2.5. КНМЗД робляться у двох екземплярах. Оригінали КНМЗД зберігаються у навчально-методичному кабінеті. Копії КНМЗДП повинен мати кожен викладач (в тому числі, при паралельному викладанні предметів/дисциплін).

2.6. Голова циклової комісії, за яким закріплена навчальна дисципліна/предмет:

- проводить моніторинг підготовки КНМЗД та його якості;

- упродовж року після апробації КНМЗД в навчальному процесі може включати до плану видань коледжу навчальні посібники й методичні вказівки, підготовлені авторами КНМЗД;
- оцінює якість викладання дисципліни/предмета й підготовки КНМЗД шляхом вивчення матеріалів КНМЗД та відвідування занять з даної навчальної дисципліни/предмета.

Результати внутрішнього контролю змісту та якості КНМЗД відображаються у протоколах засідання циклової комісії.

2.7. При наступному викладанні дисципліни/предмета автори вносять зміни до КНМЗД з метою поліпшення якості викладання, повного відображення сучасного стану науки та практики.

2.8. Підготовка КНМЗД або його складових, оновлення змісту КНМЗД включається до індивідуального плану викладача в розділі «Навчально-методична робота».

3. Вимоги до підготовки КНМЗД

Кожен викладач, у відповідності до свого педагогічного навантаження, готує комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни. Перед початком кожного навчального року складові КНМЗД після позитивної рецензії розглядаються та ухвалюються на засіданні циклової комісії. Зміст рецензії заноситься до протоколу у формі додатку. Після розгляду цикловою комісією та методичною радою коледжу, програми навчальних дисциплін затверджуються педагогічною радою коледжу, а екзаменаційні білети – заступником директора з навчальної роботи. Матеріали комплексу систематизують в папку - сегрегатор в такій послідовності:

- Титульний лист з назвою КНМЗД;
- Програма навчальної дисципліни;
- Конспект лекцій;
- Пакет візуального супроводження курсу, посилання на гугл-клас з дисципліни;
- Методичні рекомендації до занять (практичних, лабораторних, семінарських, якщо такі є за програмою), розглядаються та схвалюються на засіданні циклової комісії.
- Тести/завдання для поточного контролю знань здобувачів освіти (з окремих тем чи розділів).
- Тести/завдання для підсумкового контролю знань здобувачів освіти.
- Завдання для комплексної контрольної роботи з дисципліни.
- Питання до іспиту (білети).
- Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів освіти з дисципліни/предмета (розглядається та схвалюється на засіданні циклової комісії).
- Методичні вказівки (рекомендації) до курсових робіт/проектів (з тематикою курсових робіт/проектів), дипломних проектів (якщо такі є за програмою, розглядається та схвалюється на засіданні циклової комісії).

–Програма з практики (якщо така є за програмою, розглядається та схвалюється на засіданні циклової комісії).

4. Коментарі до окремих складових КНМЗД

Лекція є основною формою проведення навчальних занять у коледжі, призначених для засвоєння теоретичного матеріалу; вона є елементом курсу лекцій; тематика курсу лекцій визначається робочою навчальною програмою. Викладач зобов'язаний перед початком семестру/навчального року подати на циклову комісію складений ним конспект лекцій (або авторський підручник/навчальний посібник) для розгляду та схвалення. Саме схвалені конспекти лекцій (або авторський підручник/навчальний посібник) є складовою КНМЗД.

Самостійна робота студентів (далі СРС) є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Перелік тем СРС визначається робочою навчальною програмою. Викладач повинен до вказаних вище термінів підготувати методичні рекомендації до СРС та дати на розгляд та схвалення їх на засідання циклової комісії. В методичних рекомендаціях повинні бути викладені:

- загальні методичні вказівки по СРС з дисципліни, з вимогами до знань і вмінь здобувачів освіти як вступна частина, (пояснювальна записка)
- логічно викладені теми та плани СРС з рекомендованою літературою до них;
- особливі методичні рекомендації з кожної теми СРС;
- завдання для самоконтролю знань здобувачів освіти з кожної вивченої/опрацьованої теми;
- список рекомендованої літератури (джерел);
- інші матеріали, які викладач вважає за доцільне включити до методичних рекомендацій з дисципліни/предмета.

Практичне заняття – це форма заняття, при якій викладач організовує детальний розгляд здобувачами освіти окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички практичного застосування знань шляхом індивідуального виконання здобувачем освіти відповідно сформульованих завдань. Перелік тем практичних занять визначається робочою навчальною програмою. Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі. Практичне заняття включає проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок здобувачів освіти; постановку мети й загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю здобувачів освіти; розв'язування завдань з їх обговоренням; розв'язування контрольних завдань, їх перевірку та оцінювання. Тому викладач включає в КНМЗД методичні рекомендації та завдання для практичних занять, до яких рекомендується включити:

- загальні методичні рекомендації до практичних занять, з вимогами до знань і вмінь здобувачів освіти як вступна частина (пояснювальна записка);
- питання для попереднього контролю знань студентів;

- логічно викладені теми та завдання до практичних занять з рекомендованою літературою до них;
- обладнання, наочність (якщо таке потрібне);
- методичне забезпечення заняття;
- критерії оцінювання знань студентів на практичних заняттях;
- список літератури (джерел);
- інші матеріали, які викладач вважає за доцільне включити до методичних рекомендацій з дисципліни/предмету.

Лабораторне заняття – форма навчального заняття, при якому здобувачі освіти під керівництвом викладача особисто проводять натурні або імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни/предмета, набувають практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, ПК, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі.

Лабораторні заняття проводяться у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях з використанням устаткування, пристосованого до умов навчального процесу. Перелік тем лабораторних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни.

Лабораторне заняття включає проведення поточного контролю підготовленості студентів до виконання конкретної лабораторної роботи, виконання завдань теми заняття, оформлення індивідуального звіту з виконаної роботи та його захист перед викладачем.

Тому методичне забезпечення даного виду занять передбачає підготовку систематизованих навчально-методичних матеріалів, які мають:

- пояснювальну записку до лабораторних робіт з дисципліни/предмета (викладені особливості таких робіт з даної дисципліни/предмета);
- інструкції до кожної лабораторної роботи (вказати № роботи, її тему, мету, обладнання/наочність, інструктаж з БЖД та охорони праці до даної лабораторної роботи, методичне забезпечення, хід виконання з завданнями, форму звіту з даної роботи, підпис викладача);
- запитання до проведення попереднього контролю підготовленості студентів до виконання конкретної лабораторної роботи;
- вказати форму звіту до лабораторних робіт з дисципліни/предмета (звичайні робочі зошити, у яких студент веде записи з роботи; спеціальні робочі зошити, завчасно підготовлені викладачем тощо);
- критерії оцінювання знань здобувачів освіти на лабораторних заняттях;
- список літератури (джерел);
- інші матеріали, які викладач вважає за доцільне включити до методичних матеріалів з лабораторних робіт до даної дисципліни/предмета.

Семінарське заняття – форма навчального заняття, при якій викладач організовує дискусію навколо попередньо вивчених тем, до котрих здобувачі освіти готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань. Методи і форми роботи на занятті викладач готує самостійно. Тому кожне

семінарське заняття повинно бути завчасно продуманим і підготовленим. В КНМЗД потрібно до початку навчального року підготувати методичні рекомендації до семінарських занять, в які рекомендовано включити:

- пояснювальну записку до семінарських занять з дисципліни/предмета (викладені особливості такої роботи з даної дисципліни/предмета);
- логічно, систематизовано викладені завдання до кожного семінарського заняття (№ заняття, його тема, мета, план, література/джерела, методичні вказівки щодо підготовки кожного такого заняття; якщо заняття має проводитися нетрадиційним методом, потрібно вказати як саме і що студенти повинні підготувати; може готуватися методична розробка заняття);
- критерії оцінювання знань студентів на семінарських заняттях;
- список літератури;
- інші матеріали, які викладач вважає за доцільне включити до методичних матеріалів для семінарських занять до даної дисципліни.

Курсові проекти/роботи виконуються з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних здобувачами освіти за час навчання та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Тематика курсових робіт/проектів повинна відповідати завданням навчальної дисципліни і тісно пов'язуватися з практичними потребами конкретного фаху; вона визначається та затверджується до початку навчального року. Викладачі, які ведуть курсові роботи/проекти готують та схвалюють на засіданні циклової комісії до початку навчального року методичні рекомендації до даного виду роботи, в які рекомендовано включити:

- пояснювальну записку до курсових робіт/проектів з дисципліни (викладені особливості такої роботи з даної дисципліни);
- алгоритм написання/виконання студентами курсової роботи/проекту (підготовчий етап, вибір та затвердження теми, оформлення спеціального бланку-завдання на курсову роботу/проект, терміни подання та захист курсової роботи/проекту, робота над змістом та складові частини курсової роботи/проекту);
- вимоги до оформлення курсової роботи/проекту;
- перевірка та захист курсових робіт/проектів;
- критерії оцінювання курсових робіт/проектів;
- додатки з прикладами оформлення робіт;
- інші матеріали, які викладач вважає за доцільне включити до методичних матеріалів для виконання курсових робіт/проектів з даної дисципліни.